حمل روایت عدم قضا بر فعلیت شک و روایت قضا بر عدم آن

محمل سوم را در کلمات ندیده ام. با بحث امروز ما این محمل سوم برای حدیث ابن مسلم پیش میآید؛ این توضیحی است از ناحیه همین روایت معمر بن خلاد. در روایت معمر حضرت چه فرمودند؟ فرمودند جایی که گفتهاند سوم الشک را روزه بگیر –وقف له- جایی است که شک بالفعل باشد. پس اگر سیام شعبان است اما شک بالفعل نیست، در اینجا اگر شما روزه گرفتید نمیتوان گفت «وقف له». چون اصلاً هیچ شبههای نبوده، لذا اگر شما روزه گرفتید باید قضا کنید و ان کان کذلک. چون حکم «وقف له» برای تو نمیآید. این فقط یک احتمال است. بهعنوان محملی است. در ذهن قاصر من این محمل سر نمیرسد. بعداً عرض میکنم. اما توجه به این خوب است که برای روایت محمد بن مسلم محمل دیگری نیز پیدا شده است. حضرت میفرمایند «لان یصوم الیوم الذی یشک فیه من رمضان» با توضیح امام علیهالسلام یعنی «یشک فیه» اما شک شأنی است. صرف اینکه سیام شعبان است. بالفعل چیزی در کار نیست. این جور روزه میگیرد، حضرت فرمودند علیه قضائه و ان کان کذلک. چرا؟ چون «وقف» برای جایی است که شک بالفعل باشد، درحالیکه اینجا شک بالفعل نبوده است.

> 16:35

ببینید نمیخواهم بگویم این احتمال، ظاهر است. میخواهم در مقام جمع این را مطرح کنم. وقتی یک روایت میفرماید «علیه قضائه» و در دیگری میگوید «أفأقضیه؟»، حضرت میفرمایند «لا، وقف له»، میخواهم بین این دو روایت جمع کنم. چون در هر دو روایت کلمه قضاء بود. در یکی میگوید «أفأقضیه؟»، حضرت میفرمایند «لا، وقفت له». در روایت دیگر میفرمایند: «علیه قضائه»، خب وقتی میخواهیم جمع کنیم به چه صورت جمع میکنیم؟ میگوییم در آن روایت چون شک بالفعل بود فرمودند «وقفت»، در این روایت میفرمایند «علیه قضائه»، چون شک بالفعل نبوده «وقف له» معنا ندارد. صرف همین یک احتیاط محضی در روز سیام شعبان بود. حال این احتمال در این حدیث باشد ای نباشد، نمیدانم. کس دیگری این احتمال را داده ای نه، نمیدانم. ولی علی ای حال در ملاحظه بین روایات احتمال قشنگی است؛ یعنی این محمل را برای دو کلمه «أفأقضیه» و «علیه قضائه» عرض کردم. در هر دو روایت هست و در مقابل هم هستند. برای اینکه ما مقابله را بر داریم این محملی است تا روایت ابن خلاد توضیح جمع شود.

بازبینی #1
ایجاد شده 30 مه 2026 10:55:37 توسط ... .
به روزرسانی شده 30 مه 2026 10:55:58 توسط ... .